

Nieuwvestiging melkveehouderij
Bourtangerweg, Vlagtwedde

Buijs Landbouw B.V.

Ruimtelijke onderbouwing

Colofon:

Opdrachtgever: Buijs Landbouw B.V.
Slagkampweg 4
5247 NH ROSMALEN

Contactpersoon:

[REDACTED]

Uitgevoerd door: Pietersma & Spoelstra B.V.
ruimtelijke ordening en milieuadviseurs
Postbus 31
9289 ZH Drogeham

Contactpersoon:

[REDACTED]

Projectnr: 61240/JT/JP/237

Datum: Drogeham, december 2014



pietersma & spoelstra
ru m e k e o r d e n n g e n m e u

INHOUDSOPGAVE		pagina
HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Projectgebied	5
HOOFDSTUK 2	PROJECTBESCHRIJVING	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Ontstaansgeschiedenis	6
2.3	Het initiatief	8
HOOFDSTUK 3	BELEID	12
3.1	Rijksbeleid	12
3.2	Provinciaal beleid	13
3.3	Gemeentelijk beleid	15
HOOFDSTUK 4	OMGEVINGSASPECTEN	17
4.1	Algemeen	17
4.2	Milieuzonering	17
4.3	Geluid	18
4.4	Luchtkwaliteit	20
4.5	Licht	21
4.6	Landschappelijke inpassing	22
4.7	Ecologie	27
4.8	Archeologie	33

4.9	Externe veiligheid	33
4.10	Water	34
4.11	Bodem	35
4.12	Woon- en leefklimaat	36
4.13	Kabels en leidingen	39
HOOFDSTUK 5	UITVOERBAARHEID	40
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	40
5.2	Economische uitvoerbaarheid	40
BIJLAGE 1	Overeenkomst en erfinrichtingsplannen J. Buiskoolweg nrs. 13, 17 en 19	
BIJLAGE 2	Akoestisch onderzoek	
BIJLAGE 3	Luchtkwaliteitonderzoek	
BIJLAGE 4	Toetsing Flora- en faunawet	
BIJLAGE 5	Toetsing Natuurbeschermingswet	
BIJLAGE 6	Inventariserend archeologisch onderzoek	

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Buijs Landbouw B.V., gevestigd te Rosmalen is voornemens een melkrundveehouderij te vestigen op diverse agrarische percelen aan de Bourtangerweg te Vlagtwedde. Het betreft een grootschalig melkveehouderijbedrijf waarbinnen ca. 1.150 stuks melkvee met bijbehorend jongvee zullen worden gehouden.

In verband met deze voorgenomen vestiging zal een omgevingsvergunning ex artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden aangevraagd. Omdat het initiatief in strijd is met het ter plaatse vigerende bestemmingsplan, is realisering hiervan enkel mogelijk indien met de aan te vragen omgevingsvergunning van dit bestemmingsplan zal worden afgeweken. Ten behoeve van deze vergunningaanvraag zal een ruimtelijke onderbouwing moeten worden opgesteld die de planologische aanvaardbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling nader onderbouwt. De onderhavige notitie beoogt hier in te voorzien.

1.2 Projectgebied

Zoals uit het bovenstaande duidelijk is geworden omvat het projectgebied de percelen waarop de melkveehouderij zich zal vestigen. De locatie ligt aan de Bourtangerweg, tussen de percelen J. Buiskoolweg 19 en Bourtangerweg 1. Het projectgebied is indicatief weergegeven in figuur 1.



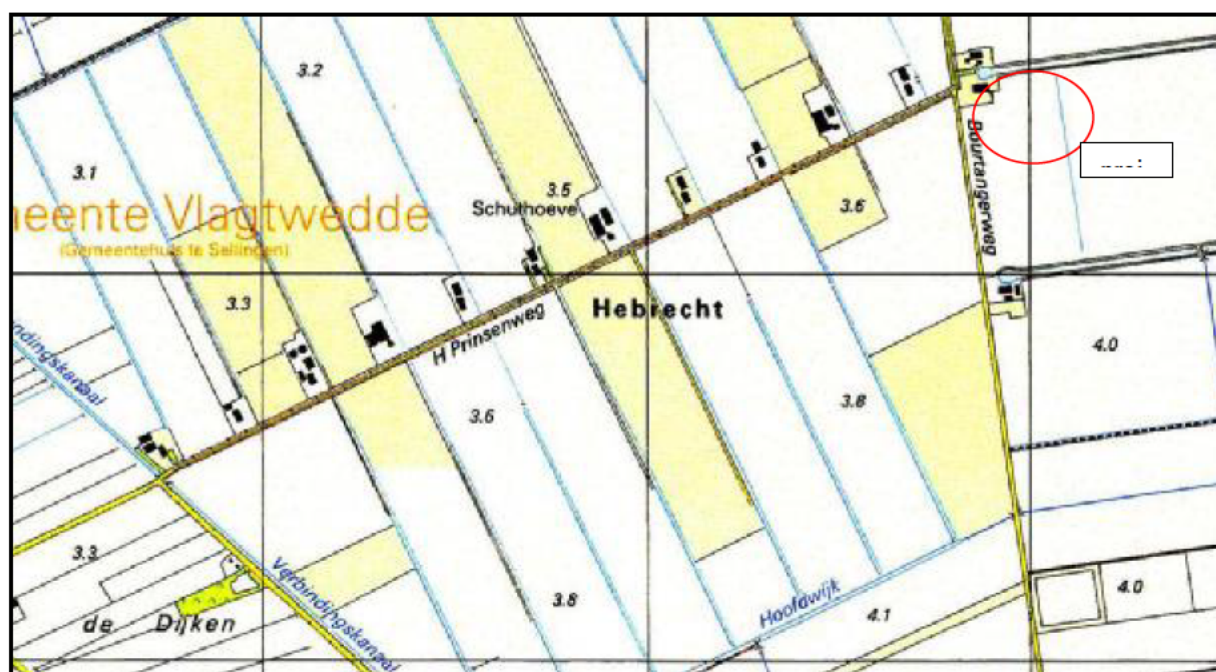
Figuur 1: ligging van het projectgebied

HOOFDSTUK 2. PROJECTBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied maakt deel uit van de voormalige veenkoloniën. Het gebied alsook de wijdere omgeving heeft in hoofdzaak een agrarisch karakter. Langs de J. Buiskoolweg/ Bourtangerweg komen in de huidige situatie agrarische bedrijven voor, die incidenteel afgewisseld worden met individuele woningen. Ook langs de H. Prinsenweg, die aantakt op de J. Buiskoolweg, komen in hoofdzaak boerderijen voor. Het betreft voor een groot deel akkerbouwbedrijven.

Het omringende landschap kan worden getypeerd als een veenkoloniaal landschap. Dit landschap kenmerkt zich door zijn grootschalige openheid. Het verkavelings- en wegenpatroon is recht van vorm en heeft een regelmatig karakter. Dit geldt ook voor de watergangen, de wijken en kanalen die in het gebied voorkomen. Ook de situering van bebouwing, veelal in de vorm van boerderijen, kent een regelmatig karakter. Het gebied is van oudsher in gebruik als akkerbouwland.



Figuur 2: veenkoloniaal landschap

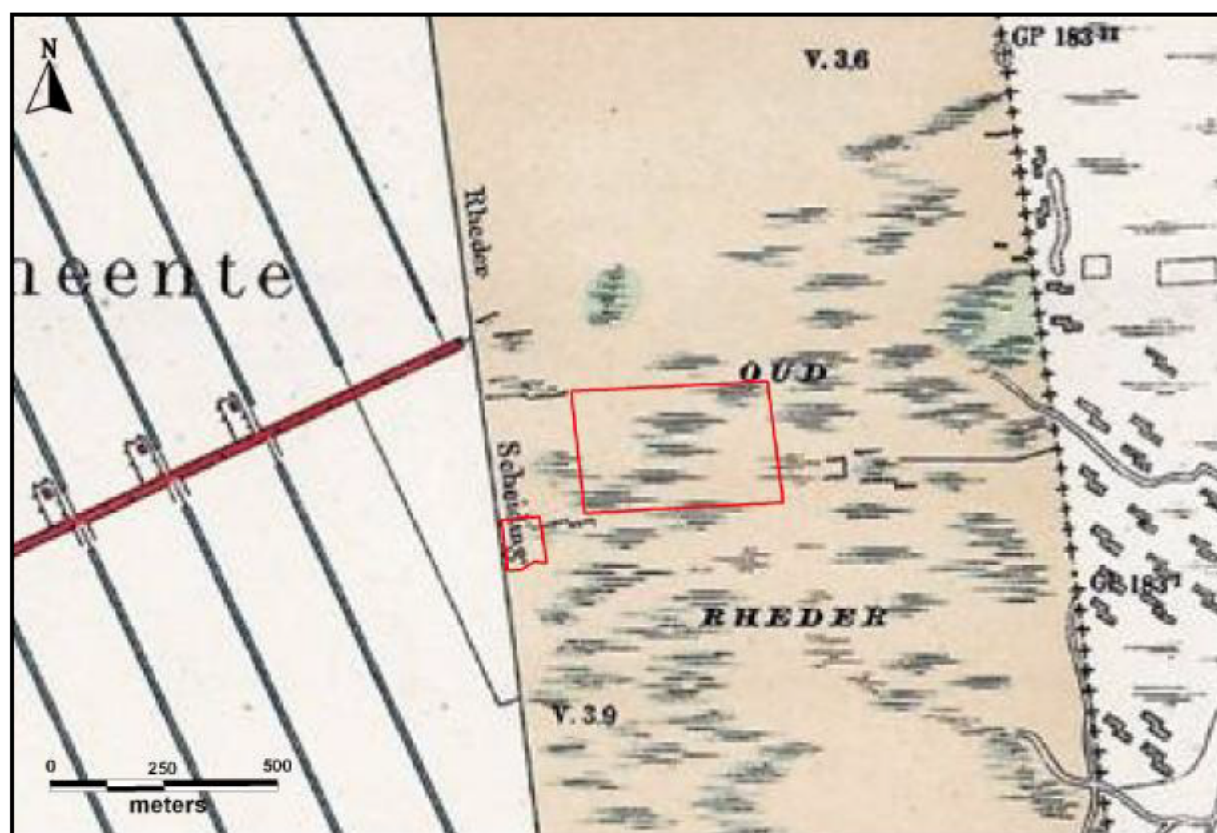
2.2 Ontstaansgeschiedenis

Het huidige landschap van de gemeente Vlagtwedde is het resultaat van een voortdurende ontwikkeling daarvan en menselijke ingrepen in het landschap in de loop der tijd. Onder invloed van klimaat, landijs, zee, wind en water, heeft het landschap in Vlagtwedde al lang geleden zijn gestalte gekregen. Glaciale perioden als het Saaliën en de laatste ijstijd, het Weichselien. Het landijs tijdens het Saaliën (370.000 tot 130.000 jaar geleden) veroorzaakte tot in Midden-Nederland langs de randen van de ijstongen hoge stuwwallen. Aan het einde van deze ijstijd trok het landijs zich terug en liet in Noord-Nederland een pakket leem

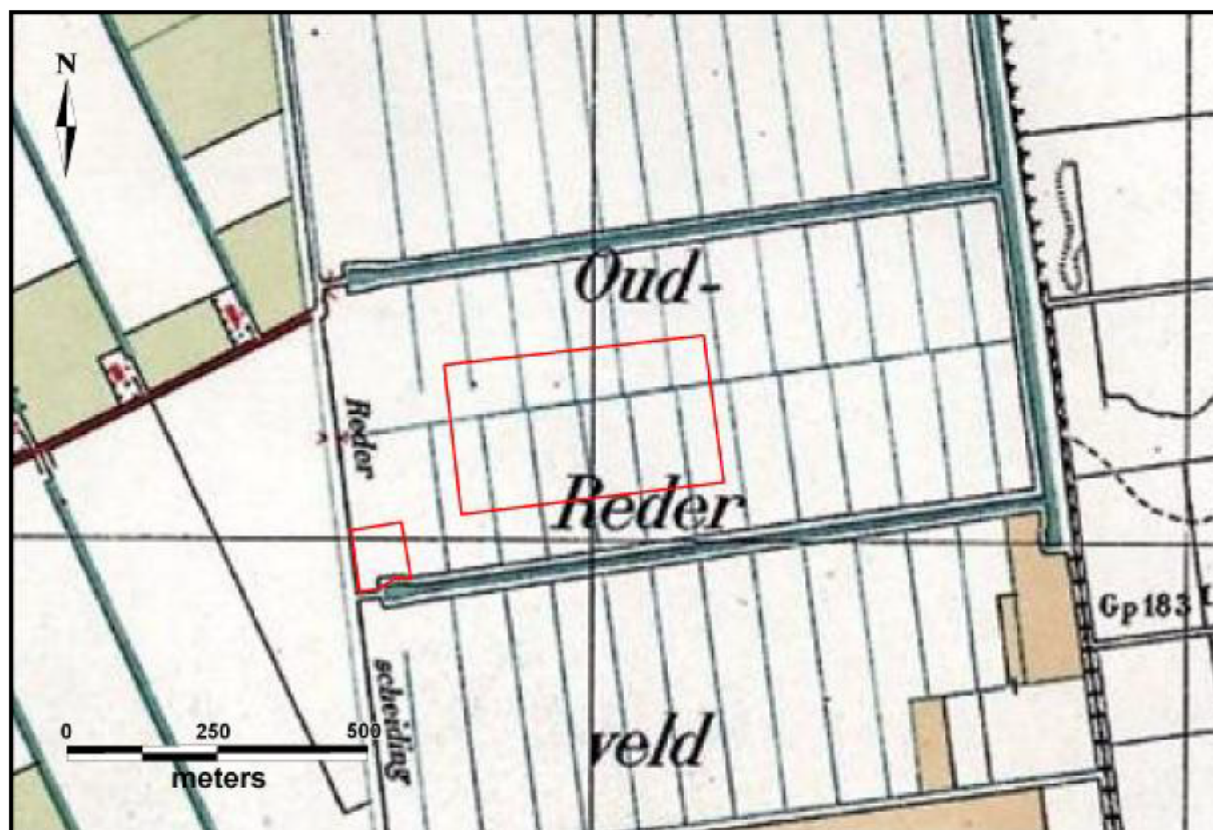
achter. Na deze periode, tussen 130.000 en 115.000 jaar geleden, werd het klimaat veel milder. Als gevolg van het verdwijnen van het landijs ontstonden enorme hoeveelheden smeltwater die een uitgebreid bekenstelsel vormden. Daarna volgde een nieuwe ijstijd van 115.000 tot 10.000 jaar geleden. Dit landijs bereikte Nederland niet, maar er ontstonden diverse zandruggen na afzetting van een dik pakket dekzand.

In het huidige landschap in de omgeving van het projectgebied zijn deze dekzandruggen nog terug te vinden bij Bourtange. Bij Jipsingboertange komt nog een stuifzandreliëf voor. Na de laatste ijstijd - vanaf 10.000 jaar geleden - werd het klimaat definitief milder. Doordat de zeespiegel steeg, raakte een deel van het buitengebied overgroeit met veen. Alleen de hogere delen van de dekzandruggen staken boven het veen uit. In de lagere delen was sprake van een slechte waterafvoer. Er ontstond een uitgestrekt veenmoeras, vanaf de Hondsrug tot aan Duitsland.

Het projectgebied ligt in het Oude Rhederveld. Dit is een uitloper van het Rheder Moor, een groot veenmoeras dat zich tot in Duitsland uitstrekte. In het begin van de twintigste eeuw hebben de eerste ontginningen plaatsgevonden. In de figuren 3 en 4 zijn fragmenten van een topografische-militaire kaart uit 1918 en een topografische kaart uit 1934 afgebeeld. Uit deze kaarten kan worden afgeleid dat het gebied rond 1920 is ontgonnen.



Figuur 3: topografisch-militaire kaart uit 1918 (bron: <http://www.watwaswaar>)



Figuur 4: fragment topografische kaart uit 1934

2.3 Het initiatief

Buijs Landbouw B.V. heeft een drietal percelen aan de J. Buiskoolweg aangekocht, gelegen op de percelen nrs. 13, 17 en 19. Hierop bevinden zich respectievelijk een akkerbouwbedrijf, een vleeskuikenbedrijf en een woning. De twee agrarische bedrijven zullen worden ontmanteld en in de plaats hiervan zal één grootschalig melkveehouderijbedrijf worden gevestigd. Binnen dit bedrijf zullen ca. 1.000 melkkoeien, 150 stuks droge koeien en 840 stuks jongvee worden gehouden.

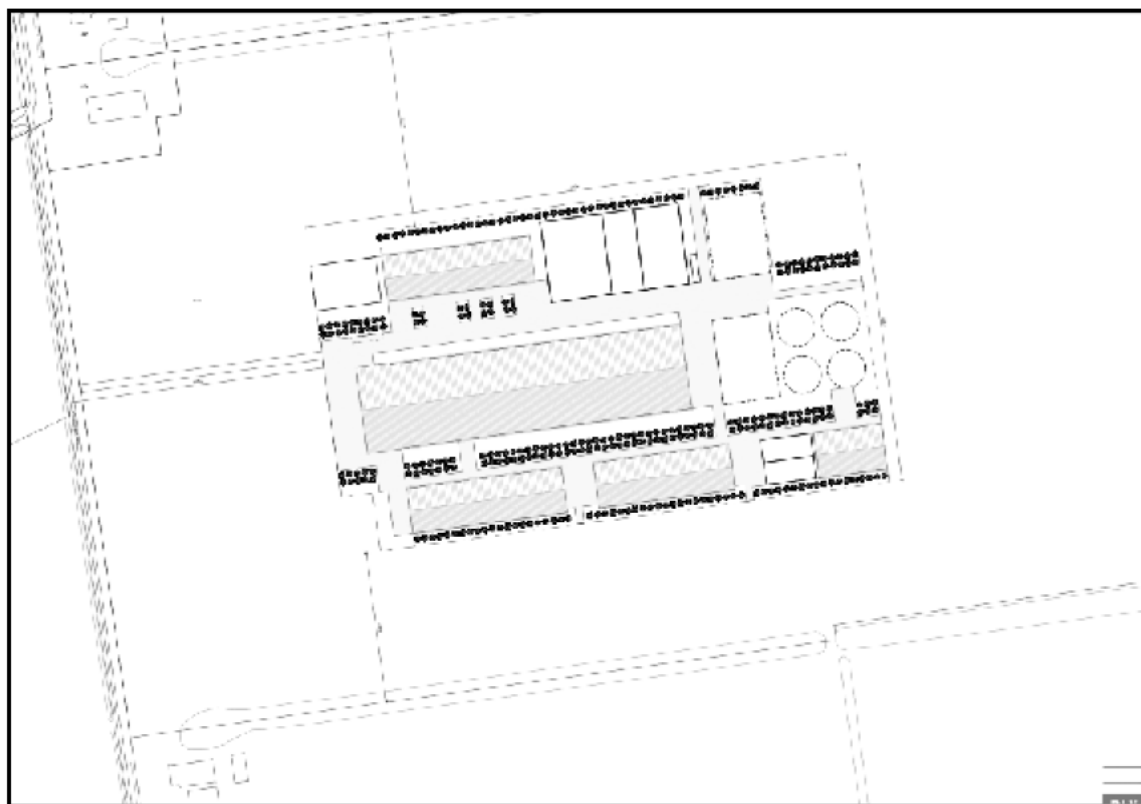
De toekomstige agrarische bedrijfsbebouwing zal worden opgericht op de gronden die tussen de percelen J. Buiskoolweg nr.19 en Bourtangerweg 1 zijn gelegen. De agrarische gronden die achter de bebouwing op de J. Buiskoolweg nrs. 13 t/m 17 zijn gelegen, zullen in gebruik worden genomen als cultuurgrond ten behoeve van het melkveehouderijbedrijf. Het bedrijfsperceel zal worden ontsloten op de Bourtangerweg. Hiervoor zal een nieuwe in-/uitrit worden aangelegd.

De omvang van het toekomstige bouwperceel bedraagt ca. 10 ha. Centraal op het bouwperceel zal de melkveestal worden gebouwd. Naast deze stal zullen aan weerszijden twee open stroken met daarin boombeplanting worden gerealiseerd. Ten noorden hiervan zijn een veldschuur, de voeropslag en een waterbassin geprojecteerd. Aan de zuidzijde worden jongveestallen opgericht alsmede een opslag voor stro. Het erf wordt zowel aan de noord- als de zuidzijde geflankeerd door een bomenrij en een sloot. Het perceel wordt

ontsloten via de J. Buiskoolweg/Bourtangerweg. Aan de voorzijde (westzijde) van het toekomstige bouwperceel zal een waterbassin worden aangelegd. Daarnaast zullen zowel aan de noord- als aan de zuidzijde van het bouwperceel sloten worden gegraven. Het regenwater dat hier in opgevangen zal worden, zal worden gebruikt binnen de bedrijfsvoering.

Op de inrichtingsschets, zoals die in figuur 5 is opgenomen, is ten oosten van de stallen ruimte voor mestverwerking aangegeven. Dit vormt een activiteit die mogelijk in de toekomst zal worden uitgeoefend. Omdat mestverwerking nog in ontwikkeling is, wil de aanvrager op dit moment nog geen keuze maken voor de wijze van mestverwerking. Een definitieve keuze zal in een later stadium worden gemaakt. Om die reden is de mestverwerking niet meegenomen in de aanvraag omgevingsvergunning waar deze ruimtelijke onderbouwing op ziet en wordt in deze notitie niet nader op planologische effecten van deze toekomstige activiteiten ingegaan.

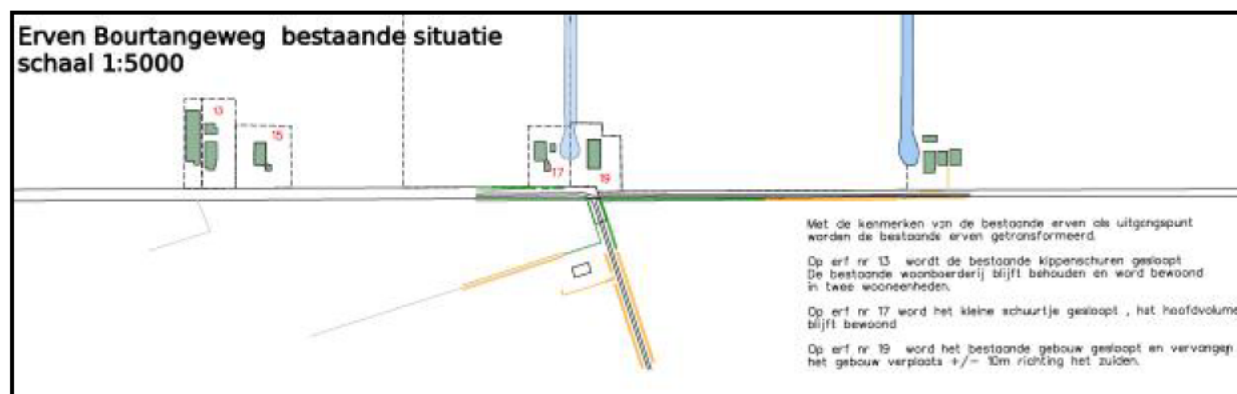
De bestaande woning J. Buiskoolweg zal in de toekomst worden gesloopt en op hetzelfde perceel worden herbouwd als bedrijfswoning ten behoeve van de melkveehouderij. Voor deze bedrijfswoning zal op een later moment een omgevingsvergunning worden aangevraagd. In deze onderbouwing zal daarom niet nader op deze bedrijfswoning worden ingegaan.



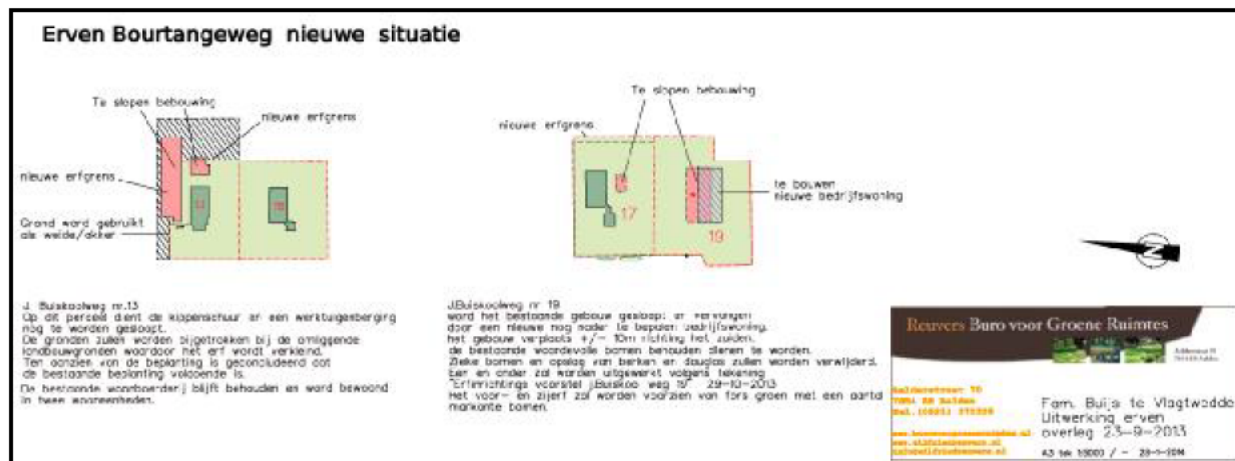
Figuur 5: ligging van de toekomstige bedrijfslocatie

Zoals hiervoor werd aangegeven, zullen de twee bestaande agrarische bedrijven op de nrs. 13 en 17 worden ontmanteld, uiterlijk binnen twee jaar nadat een onherroepelijke omgevingsvergunning voor het nieuwe melkveehouderijbedrijf is afgegeven. Behalve de feitelijke beëindiging van de bedrijvigheid en de daarmee samenhangende intrekking van vergunningen op grond van de Wet milieubeheer en/of meldingen op grond van het Activiteitenbesluit, zal ook de agrarische bestemming aan deze percelen worden onttrokken. Het perceel nr. 19, waarop in de toekomst mogelijk een bedrijfswoning voor de melkveehouderij zal worden gerealiseerd, heeft reeds een woonbestemming.

Daarnaast is tussen de initiatiefnemer en de gemeente Vlagtwedde een privaatrechtelijke overeenkomst gesloten. In deze overeenkomst is onder meer geregeld dat de initiatiefnemer niet langer gebruik zal maken van de planologische gebruiks- en bouw mogelijkheden van de percelen nrs. 13 en 17, in de situatie dat het nieuwe melkveebedrijf is vergund en gerealiseerd, maar de agrarische bestemming van deze percelen nog niet is verwijderd. Daarnaast verbindt de initiatiefnemer zich tot sloop van de bestaande vleeskuikenstal en overige ontsierende agrarische bedrijfsbebouwing van de nrs. 13 en 17 binnen twee jaar na verlenen van een onherroepelijke omgevingsvergunning voor de melkveehouderij. In dit verband zijn voor de percelen J. Buiskoolweg nrs. 13, 17 en 19 erfinrichtingsplannen opgesteld. De bestaande en toekomstige inrichting van deze erven is weergegeven in de figuren 6 en 7. De erfinrichtingsplannen maken onderdeel uit van de overeenkomst met de gemeente en is opgenomen in bijlage @@.



Figuur 6: bestaande situatie erven J. Buiskoolweg nrs. 13, 17 en 19



Figuur 7: toekomstige erfinrichting J. Buiskoolweg nrs. 13,17 en 19

HOOFDSTUK 3. BELEID

3.1 Rijksbeleid

SVIR en Barro

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland tot 2040 is neergelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen acht het Rijk zich verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Buiten deze 13 nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vormt het juridisch kader om het rijksbeleid te boren.

Het rijk kiest drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
2. Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De 13 nationale belangen waarvoor het rijk zich verantwoordelijk acht, vloeien voort uit de hier voor genoemde 3 doelen. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. In het SVIR is een eerste integrale afweging van deze belangen gemaakt.

De benoemde rijksbelangen hebben echter geen betrekking op de ontwikkelingen die binnen het onderhavige plangebied zijn voorgenomen.

(Concept)Wet dierenaantallen en volksgezondheid

Voortvloeiende uit de maatschappelijke en politieke discussie over een aanvaardbare omvang van veehouderijen, en een advies van de Gezondheidsraad d.d. 30 november 2012¹, is in juni 2014 een concept van de Wet dierenaantallen en volksgezondheid opgesteld en voor internetconsultatie publiekelijk is gemaakt. Het doel van de regeling is om aantallen dieren te reguleren in het belang van de volksgezondheid. Om dat standpunt te onderbouwen wijst de staatssecretaris onder meer op de Q-koorts-epidemie. Ook de geurhinder- en fijnstof problematiek worden gebruikt om de noodzaak van de wet te onderbouwen.

De regeling biedt provincies of gemeenten een wettelijke mogelijkheid om veedichte gebieden aan te wijzen en in deze gebieden grenzen te stellen aan:

- het totaal aantal dieren dat tezamen door alle veehouderijlocaties kan worden gehouden of
- het totaal aantal dieren dat per veehouderijlocatie kan worden gehouden of
- het totaal aantal dieren dat op veehouderijlocaties per oppervlakte eenheid kan worden gehouden (dierintensiteit).

¹ Gezondheidsrisico's rond veehouderijen, Gezondheidsraad, 30 november 2012

De regulering van dierenaantallen vindt plaats op basis van het bij beschikking vast te stellen aantal dieren dat ten hoogste op veehouderijlocaties in een aangewezen gebied kan worden gehouden. Onderscheid kan worden gemaakt naar diersoorten, delen van een aangewezen gebied en naar bedrijfstypes afhankelijk van de vastgestelde gezondheidsrisico's. De maatregelen kunnen worden genomen, indien op basis van een risicoanalyse is onderbouwd en aangetoond dat er een relatie is tussen gezondheidsrisico's voor de mens en het aantal dieren in een aan te wijzen gebied. Het betreft gezondheidsrisico's in brede, zoals zoönosen, geur, fijnstof en endotoxinen. De wettelijke voorziening is aanvullend op het omgevingsrecht en de regels die zijn vastgesteld met het oog op dierziektebestrijding, en maakt het mogelijk sturende maatregelen te nemen ten aanzien van dierenaantallen.

Deze regeling bevindt zich tot op heden nog steeds in de conceptstatus en is om die reden nog niet van toepassing op het onderhavige project.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal ruimtelijk beleid is neergelegd in Provinciale Omgevingsplan 2009-2013 (hierna: POP II)². Voor zover dit beleid zijn doorwerking moet krijgen in het gemeentelijk beleid, is dit beleid in regels vervat in de provinciale omgevingsverordening³. Met betrekking tot het plangebied zijn de volgende onderdelen van dit omgevingsbeleid van belang.

Landbouwfunctie

De provincie onderkent het belang van de landbouw als een belangrijk onderdeel van de economie. Ook in de toekomst blijft deze sector van groot belang voor de provincie. Men signaleert dat de afgelopen jaren het landbouwareaal in de provincie, in tegenstelling tot in de rest van Nederland, stabiel is gebleven. Het aantal bedrijven neemt weliswaar af, maar dit wordt gecompenseerd doordat de overblijvende bedrijven groter worden (schaalvergroting). De provincie streeft er naar in de Veenkoloniën, het Oldambt, op het Hogeland en langs de Waddenkust ruimte te bieden aan moderne en grootschalige landbouw met een voortrekkersrol in Nederland en Europa. Daarbij moeten de agrarische bedrijfsgebouwen op een goede manier worden ingepast in hun omgeving.

Hoewel het aantal agrarische bedrijven door de schaalvergroting gestaag afneemt, constateert men toch nog steeds dat er vraag is naar nieuwe agrarische bedrijfsvestigingen. Honorering ervan brengt met zich mee dat het landschap verder versnipperd en versteent. De provincie acht dit een negatieve ontwikkeling, terwijl men juist streeft naar landschappelijke kwaliteitsverbetering. Om het landschap te beschermen worden in beginsel geen nieuwe bouwpercelen voor nieuw- of hervestiging van agrarische bedrijven toegestaan, tenzij sprake is van:

- uitplaatsing uit de EHS
- uitplaatsing uit het bebouwingslint van Midwolda in verband met de plannen voor een vaarverbinding in het Oldambt
- knelpuntsituaties vanwege ruimtegebrek, milieuhinder of uitplaatsing
- een specifieke taakstelling.

Hierbij moet het in alle gevallen gaan om volwaardige bedrijven binnen de provincie Groningen, waarvoor de verwachting bestaat dat de bedrijfsvoering op termijn duurzaam in stand kan worden gehouden. Hiermee wil men voorkomen dat bouwlocaties worden toegekend voor agrarische activiteiten die als hobby worden uitgeoefend. Regels voor de

² Provinciaal Omgevingsplan Groningen, 2009-2013, vastgesteld op door Provinciale Staten

³ Provinciale Omgevingsverordening Groningen, geconsolideerde versie d.d. 14.10.14

nieuwvestiging van agrarische bedrijven zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordening.

Agrarisch bouwperceel

In artikel 4.19a van de verordening, eerste lid is bepaald dat slechts in beginsel geen nieuwe agrarische bedrijfspercelen kunnen worden gerealiseerd, met uitzondering van de situaties zoals die onder a t/m e van dat artikellid zijn omschreven. De onderhavige aanvraag voldoet niet aan deze uitzonderingen en is in dit opzicht in strijd met het bepaalde in de verordening. Echter, op grond van het bepaalde in de overgangsbepalingen van de verordening (artikel 6.5, vijfde lid) is het hiervoor genoemde verbod op nieuwe agrarische bouwpercelen niet van toepassing ingeval GS aantoonbaar en schriftelijk hebben ingestemd met de realisering van een nieuw bouwperceel.

Artikel 19a, derde lid bepaalt dat een agrarisch bouwperceel niet groter mag zijn dan 2 ha, tenzij GS voor de betreffende gemeente nadere regels hebben gesteld op grond waar van een agrarisch bouwperceel maximale 4 ha mag bedragen. De omvang van het toekomstige bouwblok bedraagt ca. 10 ha. De onderhavige aanvraag ziet echter op nieuwvestiging en niet op uitbreiding van een bestaand bouwperceel, zodat deze bepaling niet van toepassing is.

Op 19 september 2007 hebben Gedeputeerde Staten (GS) de initiatiefnemer in reactie op een principeverzoek medegedeeld dat zij in beginsel positief tegenover het bouwplan voor de melkveehouderij staan, omdat zij ruimte willen bieden aan de ontwikkeling van groot-schalige landbouw. Anderzijds hechten GS sterk aan het behoud (en versterking) van landschappelijke kwaliteiten. Zij geven aan dat via de zogenaamde 'keukentafelgesprekken' zal moeten blijken of het plan ruimtelijk inpasbaar is. Daarnaast willen GS het versteningsproces in het buitengebied beteugelen, zodat hun medewerking enkel kan plaatsvinden onder de voorwaarde dat de planologische ruimte voor de twee bestaande, door Buijs Landbouw B.V. aangekochte agrarische bedrijven aan de J. Buiskoolweg wordt ingetrokken. In vervolg op dit principebesluit van GS hebben vanaf 2007 tot begin 2012 de genoemde keukentafelgesprekken plaatsgevonden, hetgeen heeft geresulteerd in een landschappelijke visie⁴ - waarvoor korthedshalve naar paragraaf 4.6 wordt verwezen - en uiteindelijk in het bouwplan, zoals dat in figuur 5 is weergegeven.

In een brief van 24 februari 2012 aan Provinciale Staten, waarbij GS de Staten informeren over het proces rond de onderhavige melkveehouderij, wordt door GS onder meer aangegeven dat het bouwplan in beginsel voldoet aan de uitgangspunten van een goede landschappelijke inpassing.

Ingeval een nieuw agrarisch bouwperceel wordt gerealiseerd, zal op grond van de verordening - voor zover relevant - moeten worden beschreven en/of aangetoond dat:

1. het perceel ten behoeve van een duurzaam volwaardig agrarisch bedrijf is, waarvan de verwachting bestaat dat de bedrijfsvoering op termijn in stand kan worden gehouden;
2. ten behoeve van de bedrijfsvestiging redelijkerwijs geen gebruik kan worden gemaakt van een bestaand agrarisch bouwperceel dat gelegen is in de nabijheid van de aan het bedrijf ten dienste staande gronden;

⁴ Melkveehouderij Buijs; landschappelijke randvoorwaarden, DAAD Architecten B.V. te Beilen, 29.09.2011

3. rekening gehouden wordt met de historisch gegroeide landschapsstructuur, voor de regio's Noord en Oost uitgewerkt in de Nota "Agrarische bouwblokken en landschap";
4. afstand gehouden wordt tot andere ruimtelijke elementen;
5. de infrastructurele ontsluiting toereikend is;
6. sprake is van een evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen;
7. de erfinrichting inpasbaar is in het landschapstype;
8. rekening wordt gehouden met het woon- en leefklimaat van direct omwonenden;
9. aandacht wordt besteed aan het aspect nachtelijke lichtuitstraling;
10. de aard van de inspanningen waartoe het bedrijf zich in het kader van het Groninger Verdienmodel heeft verplicht.

Daarnaast zal rekening moeten worden gehouden met ecologische waarden en landschappelijke karakteristieken. Voor de onderhavige projectlocatie betekent dit dat rekening moet worden gehouden met de grootschalig open landschap, waarbinnen de locatie is gelegen en de daarbinnen aanwezige kanalen- en wijkenstructuur.

Al deze bovenstaande aspecten komen aan bod in hoofdstuk 4, waarin de relevante omgevingsaspecten zijn beschreven. Korte tijdshorizont wordt hier naar dit hoofdstuk verwezen.

Verzuring zeer kwetsbare gebieden

Op grond van de Wet ammoniak en veehouderij is nieuwvestiging van veehouderijen binnen voor verzuring zeer kwetsbare gebieden en een zone van 250 meter daaromheen niet toegestaan. In bijlage 4, kaart 1 behorende bij de verordening zijn deze kwetsbare gebieden aangewezen. Het projectgebied valt niet binnen een zone rondom deze aangewezen gebieden.

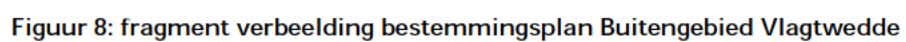
3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Bestemmingsplan Buitengebied

Het vigerende ruimtelijke beleid voor het buitengebied is neergelegd in het bestemmingsplan Buitengebied⁵. Op de gronden van het projectgebied rust op grond van dit bestemmingsplan de bestemming "Agrarisch-1". Deze bestemming staat in hoofdzaak het agrarisch gebruik van deze gronden toe. De uitoefening van een agrarisch bedrijf en de oprichting van bijbehorende bedrijfsgebouwen is echter niet toegestaan, omdat de gronden ter plaatse niet als bouwperceel zijn aangeduid. Daarnaast zijn de gronden aangeduid als "grootschalig open gebied" en als zodanig bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden van het grootschalige open gebied. Een fragment van de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan is opgenomen in figuur 6.

De vigerende bestemming laat de vestiging van de gevraagde melkveehouderij niet toe. Door middel van de gevraagde omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. In deze ruimtelijke onderbouwing zal de aanvaardbaarheid daarvan nader worden onderbouwd.

⁵ Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Vlagtwedde, vastgesteld door de raad d.d. 22-09-2009



HOOFDSTUK 4. OMGEVINGSASPECTEN

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden diverse omgevingsaspecten die van invloed op het plangebied kunnen zijn, aan de orde gesteld. Achtereenvolgens zullen de volgende onderwerpen worden behandeld:

- milieuzonering
- geluid
- luchtkwaliteit
- licht
- ecologie
- archeologie
- (externe) veiligheid
- water
- kabels en leidingen

Per onderdeel zal worden aangegeven welke (relevante) wet- en regelgeving geldt en wat voor invloed dit heeft op het plangebied en de daarin voorgestane ontwikkeling.

4.2 Milieuzonering

Ter bescherming van de leefkwaliteit is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies noodzakelijk. Om die reden moet worden onderzocht of in de directe omgeving van het perceel milieugevoelige functies aanwezig zijn en in welke mate de agrarische activiteiten, die vanuit het plangebied worden uitgeoefend, hinderlijk zijn voor deze (gevoelige) functies.

In de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" zijn de meest voorkomende vormen van bedrijvigheid beoordeeld op grond van hun hinderlijkheid en aan de hand daarvan verdeeld in een zestal milieucategorieën. Op grond van de mate van milieuhinderlijkheid wordt geadviseerd een bepaalde afstand ten opzichte van gevoelige functies aan te houden, zoals woningen, scholen, e.d. Deze afstandnormen zijn indicatief van aard.

Melkveehouderijbedrijven worden in deze brochure gerangschikt onder de categorie 'fokken en houden van rundvee (overige graasdieren)' (SBI-0145). De grootste afstand die ten opzichte van gevoelige functies moet worden aangehouden bedraagt 50 meter. Deze afstand wordt geadviseerd in verband met geur. Voor stof en geluid kan in beginsel worden volstaan met een afstand van 30 meter. Het betreft hier indicatieve afstanden; afhankelijk van de situatie ter plaatse kan een kleinere afstand worden aangehouden, mits goed gemotiveerd.

Op grond van milieuwet- en regelgeving kan nader worden gestuurd. Het bedrijf zal vanwege het aantal te houden dieren vergunningplichtig zijn. Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zal voor (onder meer) het milieuonderdeel een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd.

4.3 Geluid

In verband met de voorgenomen bedrijfsactiviteiten is een akoestisch onderzoek uitgevoerd⁶. Doel van dit onderzoek is het bepalen van de te verwachten geluidsuitstraling van de nieuwe inrichting naar de omgeving. De geluidsbelasting en maximale geluidsniveaus die het bedrijf zal gaan veroorzaken, zijn vastgesteld door de afzonderlijke geluidsbronnen te bepalen en daarvan de geluidsoverdracht naar de omgeving te berekenen. Berekend zijn de geluidsniveaus ter plaatse van de omliggende woningen en op een aantal punten op 100 meter van de grens van de inrichting. Aanvullend is de 48 dB geluidsbelastingcontour berekend. Behalve de door de inrichting veroorzaakte directe geluidshinder, is ook de indirecte hinder door verkeersbewegingen op de openbare weg van en naar het bedrijf beoordeeld.

De belangrijkste geluidbronnen binnen de inrichting die in het onderzoek zijn geïnventariseerd, zijn:

- werkzaamheden/installaties ligboxenstal
- mixen mestkelders met tractor (verh. toeren)
- verpompen mest
- werkzaamheden werkplaats (incl. compressor)
- rijroute vrachtwagen (divers)
- laden melkauto met pomp op auto
- lossen tankauto met krachtvoer
- tractoren op terrein inrichting
- laadschop op terrein inrichting
- heftruck op terrein inrichting
- bobcat op terrein inrichting
- verreiker op terrein inrichting
- afvoer mest met tractor
- rijroute tractoren van/naar inrichting
- rijroute personenauto's (eigen/bezoekers)

Bedrijfsactiviteiten in de Representatieve Bedrijfssituatie (RBS)

De bedrijfsactiviteiten omvatten alle voorkomende werkzaamheden die binnen een melkrundveehouderij worden uitgeoefend. De activiteiten vinden zowel op het buitenterrein als in de bedrijfsgebouwen (stallen) plaats. De werkzaamheden beginnen om

⁶ Beoordeling geluidssituatie melkrundveehouderij Buijs in Vlagtwedde, Noordelijk Akoestisch Adviesbureau B.V. te Assen, 7 juni 2013

circa 06:00 uur met het melken van de koeien. Deze worden gemolken via een melkcarrousel.

Bij het voeren van de koeien wordt gebruik gemaakt van het eigen materieel. Met een tractor wordt maïs of kuilvoer (gras) naar de stallen getransporteerd waarna met ander materieel dit in de stallen verspreid wordt over de gehele ruimte.

Het bedrijf wordt in de dagperiode ten hoogste drie keer bezocht door een vrachtwagen voor bijvoorbeeld de aanvoer van veevoer, aan- en afvoer van vee, de afvoer van kadavers, de aanvoer van strooisel en voor de afvoer van melk. In de periode februari tot september wordt het mest uitgereden over het land. In een dergelijke periode is het mogelijk dat in alle drie de perioden (dag, avond en nacht) mest wordt uitgereden met tractoren. Daarnaast worden er diverse werkzaamheden buiten de inrichting uitgevoerd waarbij de inrichting wordt bezocht en verlaten met eigen tractoren. Binnen de inrichting zijn verder bewegingen van eigen personenauto's en bezoekers mogelijk.

De voertuigen van en naar de inrichting rijden via de Bourtangerweg. Hierbij komt en gaat circa 50% van de tractoren in noordelijke richting en 50% in zuidelijke richting. Van het vrachtverkeer rijdt 100% in noordelijke richting, waarna 50% via de J. Buiskoolweg rijdt en 50% via de H. Prinsenweg.

Incidentele activiteiten

Gedurende circa 10 dagen per jaar wordt gras aangevoerd en ingekuild op het terrein van de inrichting. Het inkuilen vindt plaats ten oosten van de werktuigenberging. Het inkuilen vindt doorgaans plaats tussen 06:00 uur en 22:00 uur. Het gras wordt zowel vanaf de aangrenzende landerijen als vanaf verder gelegen percelen aangevoerd met silagewagens. Ter plaatse van de sleufsilos (3 stuks) wordt het gras met behulp van een laadschop en/of tractor met kuilverdeler (totaal 2 stuks) in de sleufsilos ingekuild. Voor de aanvoer van gras komen en gaan er in de genoemde periode 4 tractoren per uur.

De aanvoer van gras komt voor 25% van de aangrenzende percelen en bereikt het bedrijfsterrein via de doorgangen aan de noord en zuidkant van het bedrijfsterrein. De overige aanvoer (75%) komt via de Buiskoolweg (50%) en via de Bourtangerweg (50%) binnen. Deze rijdt via de hoofdingang en vervolgens tussen de ligboxenstal en de wagenberging door naar de sleufsilos. Het inkuilen van gras is vrij intensief met veel voertuigbewegingen. Een dergelijke activiteit zal dan ook niet gelijktijdig plaatsvinden met bijvoorbeeld het uitrijden van mest.

De werktijden van het bedrijf zijn gelegen binnen zowel de dag-, avond- als nachtperiode. De transportbewegingen van en naar het bedrijf vinden hoofdzakelijk plaats binnen de periode van 07:00 tot 19:00 uur met uitzondering van de tractoren en de personenauto's. De activiteiten vinden in de representatieve bedrijfssituatie dus plaats in alle drie de perioden. Tijdens een incidentele bedrijfssituatie (inkuilen van gras) vinden ook in alle drie de perioden activiteiten plaats.

Resultaten akoestisch onderzoek

In het akoestisch onderzoek zijn de woningen Bourtangerweg 1, Prinsenweg 21 en J. Buiskoolweg 17 als immissiepunten opgenomen. Deze woningen vormen de dichtstbijzijnde woningen van derden. De woning die op het perceel J. Buiskoolweg nr. 19 aanwezig is zal – na sloop en herbouw – als agrarische bedrijfswoning fungeren en is om die reden niet in het akoestisch onderzoek meegenomen.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de geluidbelasting vanwege de melkveehouderij op de meest nabij gelegen woningen van derden binnen de wettelijke grenswaarden blijft, zowel voor wat betreft de directe hinder als de indirecte hinder. Korthedshalve wordt verwezen naar het akoestisch onderzoeksrapport dat als bijlage 1 bij deze notitie is opgenomen.

4.4 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit 2007 zijn kwaliteitsnormen opgenomen voor een aantal luchtverontreinigende stoffen (zwaveldioxide, stikstofoxiden, fijn stof (PM₁₀) koolmonoxide en benzeen). Met name op plaatsen waar mensen verblijven moet de luchtkwaliteit voldoen aan de normen die in het besluit vastgesteld zijn. Op grond van deze regeling moet door een bestuursorgaan bij de uitoefening van bevoegdheden, danwel de toepassing van wettelijke voorschriften die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit, aangetoond worden dat:

- het project dat hiermee wordt gerealiseerd niet leidt tot overschrijding van de bij wet geregelde grenswaarden,
- danwel bij een beperkte toename van de concentratie van één of meer van de genoemde stoffen door een met het project samenhangende maatregel/effect de luchtkwaliteit per saldo verbetert,
- danwel niet in betekende mate bijdraagt aan de concentratie van een stof, waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

Het betreft in deze gevallen projecten die geen deel uitmaken van het Nationaal Samenwerkingsprogramma ter bevordering van de luchtkwaliteit in Nederland. In het kader van deze m.e.r.-beoordelingsnotitie zal dan ook moeten worden aangegeven of de oprichting van de melkveehouderij gevolgen heeft voor de luchtkwaliteit in en rondom het projectgebied en of als gevolg daarvan een overschrijding van de in de wet opgenomen grenswaarden plaatsvindt. Gezien de actuele situatie in Nederland, is met name de beoordeling van fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) van belang. De overige in de wet genoemde stoffen zijn in verband met aard van de activiteiten niet relevant.

De bijdragen vanwege de toekomstige veehouderij aan concentraties fijnstof en stikstofdioxide ontstaan enerzijds uit fijnstofemissie vanuit de stallen, alsmede vanwege verkeersbewegingen die het nieuwe melkveehouderijbedrijf zal genereren. Om te kunnen bepalen of deze uitstoot van luchtverontreinigende stoffen in betekende mate zal bijdragen aan de concentraties van fijn stof en stikstofdioxide is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd⁷. In dit onderzoek zijn de bijdragen aan de concentraties fijn stof en stikstofdioxide in de directe omgeving van de inrichting berekend, uitgaande van de toekomstige bedrijfsvoering. Ter plaatse van relevante beoordelingslocaties zijn de berekende concentratiebijdragen opgeteld bij de ter plaatse heersende achtergrondconcentraties. De gecumuleerde concentraties zijn getoetst aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de bijdrage vanwege de voorgenomen activiteiten niet in betekende mate bijdraagt aan de concentraties fijn stof en NO₂ bij woningen. De gecumuleerde concentraties vanwege inrichting gebonden bronnen en de achtergrondconcentraties liggen overal in de omgeving van de inrichting ruimschoots lager dan de grenswaarden voor deze stoffen die de Wet luchtkwaliteit voorschrijft. De volledige onderzoeksresultaten zijn als bijlage 2 bij deze notitie opgenomen.

⁷ Melkrundveehouderij Buijs te Vlagtwedde, Onderzoek luchtkwaliteit, Cauberg-Huygen Raadgevende ingenieurs BV Maastricht, 2 augustus 2013

4.5 Licht

Verlichting speelt in melkveestallen veelal een belangrijke rol. Een goede verlichting is van belang voor het werken in de stal, maar eveneens wenselijk in verband met de gezondheid en vruchtbaarheid van het vee. Bovendien kan licht een positieve invloed op de melkproductie hebben. Dit leidt tot de bouw van hogere, halfopen stallen met schermen aan de zijkant. Deze stallen kunnen ook licht uitstralen wanneer de schermen gesloten zijn, overigens afhankelijk van de materiaalkeuze van dergelijke schermen. Deze lichtuitstoot wordt als hinderlijk ervaren door een combinatie van lichtintensiteit, contrastwerking en helderheid.

In het provinciaal omgevingsbeleid van de provincie Groningen zijn de aspecten duisternis en stilte als kernkwaliteit van de provincie aangemerkt. In opdracht van de provincie Groningen is onderzoek gedaan naar de beleving van lichtemissie uit melkveestallen. In de onderzoeksresultaten worden aanbevelingen gedaan om de lichtuitstoot van melkveestallen te beperken. Om die reden zijn in de provinciale omgevingsverordening regels gesteld in verband met lichtuitstoot door melkveehouderijen. Ingeval melkveestallen verlicht worden met een sterkte van meer dan 150 lux, moet op grond van de verordening de lichtuitstraling vanuit die stallen tussen 20.00 uur en 06.00 uur met ten minste 90% worden gereduceerd. Maatregelen kunnen worden gezocht in de positionering van lampen in de stallen, de gerichtheid van het licht alsmede het gebruik van lichtverstrooiende, transparante schermen.

In de stallen van de onderhavige melkveehouderij zal gebruik worden gemaakt van donkere schermen om de lichtemissie te beperken. Bij de plaatsing van verlichting binnen de stallen en eventueel op het buitenterrein zal worden gestreefd de lichtemissie zoveel mogelijk te beperken in de donkere periode, zodat aan het bepaalde in de provinciale verordening zal kunnen worden voldaan.

Om lichtuitstraling zoveel mogelijk te voorkomen, zullen de onderstaande maatregelen worden getroffen:

- De lampen binnen de bedrijfsruimten zullen worden voorzien van reflectoren, waardoor de lichtbundel naar beneden is gericht en niet indirect uitstraalt.
- Er zal gebruik worden gemaakt van donkere ventilatieschermen, waardoor het merendeel van het licht in de stallen afgeschermd zal worden.
- In de stallen zal grotendeels onder de nok een plafond onder de luchtuitlaatopening worden aangebracht, hetgeen rechtstreekse uitstraling via de nok kan voorkomen. De lichtstraten zullen worden voorzien van opaal witte Polycarbonaatlichtplaten, waardoor het licht gedeeltelijk teruggekaatst wordt naar binnen. Het licht dat nog wel uitstraalt zal defuus van aard zijn en om die reden als minder hinderlijk worden ervaren.
- De verlichting in de melkstal heeft weliswaar een lichtdoorlatende nok, maar in deze stal zal de verlichting rond 21.00 uur (na het melken) uitgaan.
- In de periode tussen 22.00 uur en 06.00 uur zal in de bedrijfsruimten geen verlichting worden gevoerd met uitzondering van de nachtverlichting.
- De nachtverlichting zal worden beperkt tot een maximaal verlichtingsniveau van 10 lux.

Ter uitvoering van het voorgaande is bij de vergunningaanvraag een lichtplan gevoegd.

4.6 Landschap

Het projectgebied maakt onderdeel uit van het veenkoloniaal landschap. Dit landschap kenmerkt zich door de karakteristieke waterlopen (wijk- en kanalenstructuur), de grootschalige openheid van het landschap en de duisternis en stilte. Van oudsher is het een agrarisch gebied met aardappelteelt. De landbouw verandert echter ingrijpend door de afname van het areaal fabrieksaardappelen. Hierdoor komt deze belangrijke economische drager onder druk te staan. De provincie Groningen wil de economie stimuleren door ruimte te bieden voor agrarische schaalvergroting. Het landschap is daar geschikt voor, mits de schaalvergroting zorgvuldig wordt ingepast. Daarnaast wil men introductie van nieuwe economische dragers, zoals melkveehouderij, toerisme en recreatie, mogelijk maken. Bij nieuwe ingrepen in het landschap moet het streekeigen karakter van het gebied als vertrekpunt worden genomen.

Ingeval van schaalvergroting van bestaande agrarische bedrijven, waarbij buiten het bouwvlak gebouwd wordt, wordt veelal gestreefd om deze ontwikkeling zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het bestaande verkavelings- en bebouwingspatroon. Daarbij wordt in veel gevallen randbeplanting ingezet om nieuwe bebouwing zoveel mogelijk aan het zicht te onttrekken. Wanneer het echter gaat om nieuwe bedrijven met een schaalgrootte als het onderhavige, hebben deze bedrijven een dusdanig impact op het landschap, dat zij zich niet langer laten 'verstoppen' achter afschermende beplanting. Om bedrijven met een dergelijke schaal in het landschap te kunnen inpassen, ontstaat er een nieuwe ontwerpogave. Bedrijven met een dergelijke schaalgrootte vereisen een samenhangende visie op landschap en architectuur, waarin land, erf en opstallen integraal worden behandeld. Hiermee zal ruimte kunnen worden geboden om nieuwe kwaliteiten aan het landschap toe te voegen.

In 2009 is opdracht verleend aan Daad Architecten B.V. om een dergelijke visie op te stellen. Na veelvuldig en intensief overleg met initiatiefnemer, provincie, gemeente en Libau – via keukentafelgesprekken – kwam in september 2011 een visie⁸ gereed die aangaf hoe en onder welke randvoorwaarden het grootschalig melkveehouderijbedrijf van de familie Buijs op de locatie aan de Bourtangerweg kan worden ingepast.

Uitgangspunten voor een visie

Buijs Landbouw B.V. heeft in het verleden een drietal erven aan de Buiskoolweg/Bourtangerweg (nrs. 13, 17 en 19) in eigendom verworven. Deze erven maken deel uit van een reeks erven die zich kenmerken door:

- situering van de hoofdvolumes op de weg, met de nokrichting haaks op de weg
- de rooilijn ligt op ca. 40 meter uit het hart van de weg
- er bestaat een open relatie met het achterland
- beplanting langs de weg.

Deze specifieke streekeigen kenmerken zijn als uitgangspunt gehanteerd voor de visie op de wijze waarop het nieuwe erf aan dit landschap kan worden toegevoegd.

⁸ “Melkveehouderij Buijs; landschappelijke randvoorwaarden, DAAD Architecten B.V. te Beilen, 29.09.2011

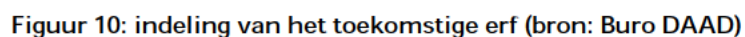
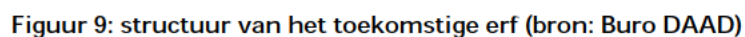
In de opgestelde visie is gekozen voor het model van een relatief compact georganiseerd erf met een heldere organisatie, waarin gebouwen, groen en water elkaar afwisselen. Een dergelijke organisatie die vanuit alle windrichtingen een gelijkwaardig en acceptabel beeld oplevert en waarin de positionering van de samenstellende onderdelen is gericht op het verkleinen van de schaal van het geheel. Dit laatste kan worden bereikt door vergroting van de afstand tussen de gebouwen, wat er toe leidt dat het geheel zich minder als één groot, compact complex in het landschap manifesteert.

Gekozen is voor een organisatieprincipe in de vorm van een lineaire structuur, bestaande uit een afwisselend patroon van parallelle en in dikte variërende zones. Er ontstaat als het ware een soort 'streepjescode'. Met deze structuur worden de lange lijnen van het landschap gerespecteerd. Per zone is aangegeven welke functie, gebouwen, verharding en beplanting zullen worden gerealiseerd. In noord-zuidrichting wisselen bebouwde zones zich af met zones voor beplanting, bestrating en taluds. Door de onderlinge afstand tussen de diverse bouwvolumes en de open zones tussen de bebouwde zones ontstaat in de lengterichting van het perceel een transparant erf. Ook in oost-westrichting is vastgelegd hoe functies, gebouwen, open ruimte, beplanting, en water worden gesitueerd.

Eén en ander leidt er toe dat het erf, opgebouwd uit de 'streepjescode' als een autonoom element in het landschap komt te liggen. De afstand tot de Bourtangeweg is relatief groot, zo'n 200 meter, waarmee het erf vrijkomt van de bestaande erven aan de weg. Het grote erf zal in verhouding tot de grootschaligheid van het landschap staan en vanaf de weg zal een gevarieerd beeld van afwisselend open en dichte ruimten ontstaan, hetgeen de lengterichting van de bestaande structuur benadrukt. Eén en ander is weergegeven in figuur 7.

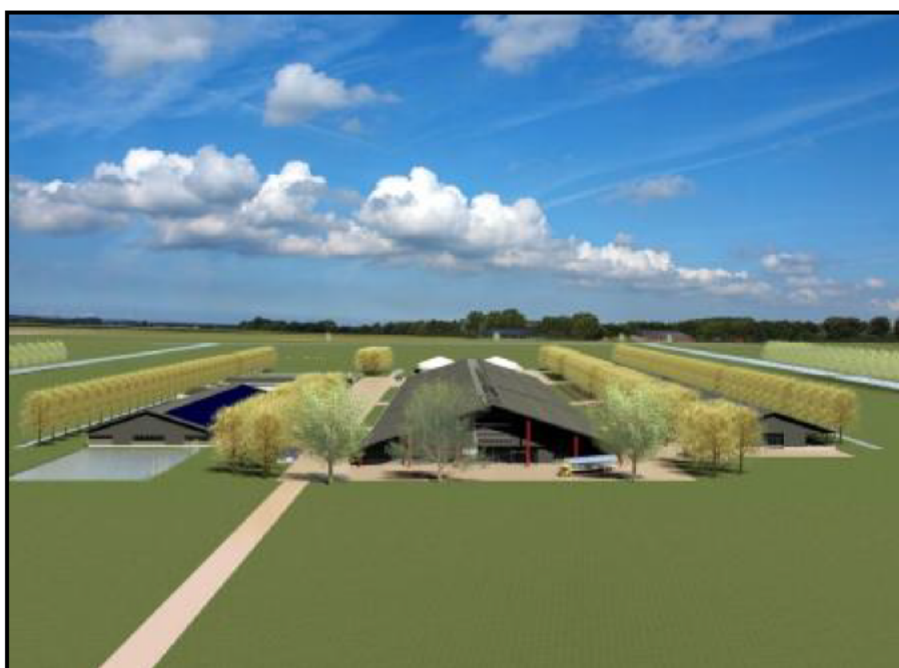
Uitwerking van de visie

De bovenstaande uitgangspunten zijn in een serie overleggen met initiatiefnemer, gemeente, provincie en Libau tijdens de zogenaamde 'keukentafelgesprekken' verder uitgewerkt. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een erf met een oppervlakte van 10 ha. met een verspringende voor- en achterzijde, waardoor het erf minder groot oogt. Centraal op het erf zal het hoofdgebouw worden gepositioneerd waarin de melkveestal zal worden ondergebracht. Aan de achterzijde van deze melkveestal is ruimte gereserveerd voor mestverwerking, die mogelijk in de toekomst zal plaatsvinden. Ter weerszijden van deze strook liggen twee open stroken met bomen. De noordelijke strook is ingericht met een schuur, ruimte voor voeropslag en een waterpartij. In de zuidelijke strook zullen de jongveestallen worden opgericht en een stro-opslag. De bebouwing die in deze laatstgenoemde stroken wordt opgericht zal kleinschaliger van omvang zijn dan de bebouwing op het centrale erf. Aan weerszijden van het erf zal het erf worden geflankeerd door bomen en een sloot.



Bebouwing

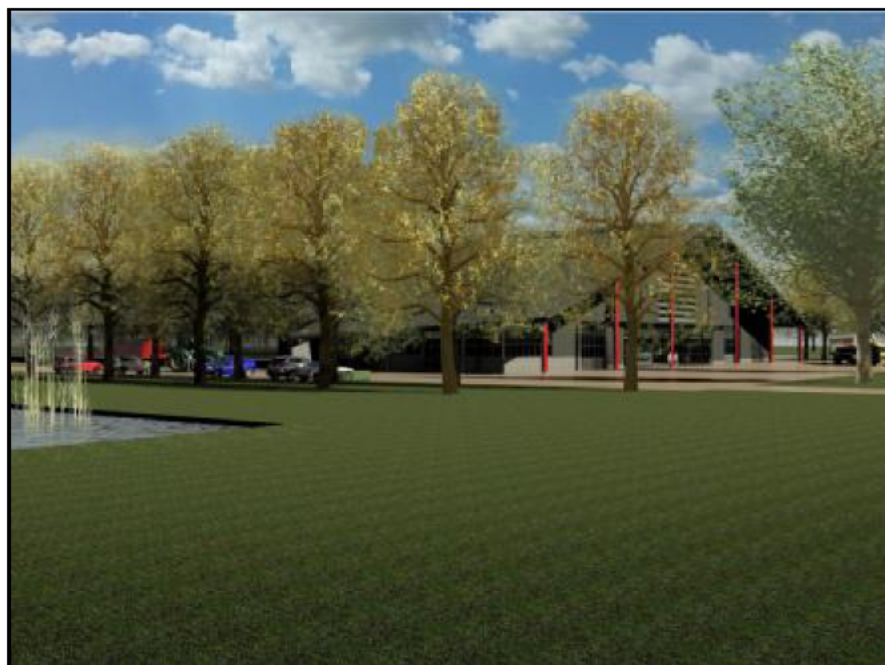
Er is gekozen voor heldere, eenvoudige vormgeving van gebouwen, met één dakprincipe om de onderlinge samenhang te versterken. De zijgevels zijn uitgevoerd met een regelmatige kolomstructuur, waarmee een heldere ritmiek ontstaat. De compositie van het erf en het zicht vanuit het landschap op het geheel en de samenstellende onderdelen zijn bepalend geweest voor de plaatsing van gebouwen binnen de verschillende zones. In de onderstaande figuren is de toekomstige bebouwing van het erf weergegeven.



Figuur 11: aanzicht erf (vogelvlucht)



Figuur 12: zicht vanaf linkerzijde erf (vogelvlucht)



Figuur 13: aanzicht melkveestal vanaf linkerzijde



Figuur 14: vooraanzicht vanaf de weg

4.7 Ecologie

4.7.1 Flora- en faunawet

Op grond van de Flora- en Faunawet zijn diverse soorten flora en fauna beschermd. Om die reden is ter plaatse ecologisch onderzoek uitgevoerd⁹. Het onderzoeksrapport is opgenomen in bijlage 3. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat ter plaatse beschermde soorten voorkomen. Voor wat betreft voorkomende zoogdieren constateert het rapport dat het niet uit te sluiten valt dat soorten zoogdieren bij de werkzaamheden zullen worden gedood of verstoord. Het betreft echter soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Daarom geldt voor deze soorten een vrijstelling. Voor vogels geldt de noodzaak de broedtijd te ontzien. Indien hieraan wordt voldaan, is een ontheffing op grond van de wet niet nodig.

In verband met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is gebleken dat door het open karakter het gebied ten hoogste een marginale functie als foerageergebied zal hebben. Eventueel aanwezige vleermuizen zullen zich in de gebouwen aan de J. Buiskoolweg bevinden en foerageren langs de laanbeplanting langs deze weg. In deze bomen zijn geen geschikte holtes voor vleermuizen aanwezig. De huidige situatie wordt door de geplande ingrepen niet gewijzigd. Overige matig tot zwaar beschermde soorten komen in het projectgebied niet voor.

Verder komen lichtbeschermden soorten als de haas, veldmuis en de huisspitsmuis voor. De eventueel negatieve effecten op licht beschermde dieren zullen niet leiden tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft allemaal algemene soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een algehele

⁹ Toetsing Flora- en Faunawet, Buro Bakker te Assen

vrijstelling. Schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen. Een veelgebruikte invulling van deze zorgplicht bestaat uit het ongeschikt maken van het plangebied voor dieren, door de aanwezige vegetatie enkele dagen voorafgaande aan de werkzaamheden kort af te maaien. Dieren krijgen dan de tijd om het plangebied te verlaten en elders leefgebied te zoeken. Verstoring van bepaalde soorten kan ontstaan als gevolg van kunstmatig licht in donkere periodes. In dit verband wordt verwezen naar hetgeen in paragraaf 4.4 over de lichtuitstraling van het bedrijf is opgenomen. Gelet hier op, mag worden aangenomen dat er geen verstoring als gevolg van lichtuitstraling te verwachten valt.

Samengevat kan worden gesteld dat de resultaten van de toets uitwijzen dat zich in dit opzicht geen belemmeringen voordoen voor de voorgenomen ontwikkeling binnen het projectgebied.

4.7.2 Natuurbeschermingswet

Om de natuur in Europa als geheel te beschermen en te ontwikkelen, werken de lidstaten van de Europese Unie samen aan een Europees netwerk van natuurgebieden, het Natura 2000-netwerk. De aanwijzing van Nederlandse natuurgebieden die deel uitmaken van dit netwerk is inmiddels in gang gezet. Natura 2000-gebieden in Nederland worden beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998. Om schade aan natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden te voorkomen bepaalt de Natuurbeschermingswet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de aanwezige soorten niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied zelf valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied, maar ligt daarentegen wel in de omgeving van een drietal Natura 2000-gebieden. In een straal van 10 kilometer van de geplande melkveehouderij bevinden zich de gebieden Lieftingsbroek (Nederland), Emstal von Lathen bis Papenburg en Ems (beide Duitsland). De werkzaamheden in het kader van de bouw en het latere gebruik van de melkveehouderij gaan gepaard met een zekere productie van licht en geluid en de uitstoot van verzurende en vermistende stoffen. In verband met de aanwezigheid van de voornoemde natuurgebieden moeten deze effecten als onderdeel van het onderzoek voor het project nader in beeld worden gebracht. Daarbij dient vastgesteld te worden of er kans is op het optreden van (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de genoemde Natura 2000-gebieden. Door middel van het uitvoeren van een toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998¹⁰ is beoordeeld of er door de voorgenomen activiteit (significant) negatieve effecten optreden voor de Natura 2000-gebieden Lieftingsbroek, Emstal von Lathen bis Papenburg en Ems. In het onderstaande is de uitkomst van deze toetsing samengevat weergegeven. Voor een volledige weergave van de rapportage wordt verwezen naar bijlage 4.

Essentieel in de beoordeling van mogelijke effecten is de analyse of de effecten de ontwikkeling in de juiste richting en op langere termijn de realisatie van de instandhoudingsdoelen in de weg staan. Effecten op de kwaliteit van habitattypen *kunnen* optreden, indien de kritische depositiewaarden van een habitatype wordt overschreden. In de eerste plaats is onderzocht of door de achtergronddepositie plus de bijdrage daaraan van

¹⁰ Toetsing Natuurbeschermingswet melkveehouderij Vlagtwedde, Buro Bakker, 20 maart 2012

Dit is veroorzaakt als gevolg van verlagingen van de slootpeilen en grondwaterstanden in de omgeving van het natuurgebied. Door middel van beheer en effectgerichte maatregelen wordt geprobeerd de ecologische kwaliteit van dit habitatype te verbeteren. Deze maatregelen bestaan uit hooibeheer, hydrologisch herstel en plaggen en bekalken. Uit recent onderzoek (Kemmers et al, 2010) is gebleken dat hooibeheer in blauwgraslanden evenveel of meer stikstof afvoert dan dat er depositie bijkomt. Bovendien hebben andere factoren (zoals N-mineralisatie) een belangrijker invloed op de vegetatie dan stikstofdepositie. Gelet op het voorgaande, blijkt dat stikstofdepositie om die reden een ondergeschikte rol speelt bij de degeneratie van blauwgraslanden.

Het instandhoudingsdoel is gericht op behoud van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit van blauwgraslanden. Het is onduidelijk of realisatie van dit doel onder de huidige condities en als gevolg van uitvoering van de geplande maatregelen haalbaar is. De bijdrage van de geplande melkveehouderij heeft evenwel geen invloed op de omvang van dergelijke maatregelen. Uit de literatuur kan worden afgeleid dat het uitgesloten is dat de achtergronddepositie plus de bijdrage van de geplande melkveehouderij tot significante negatieve effecten op het instandhoudingsdoel voor dit habitatype leiden, omdat de effecten hiervan worden weggenomen door hooibeheer.

De initiatiefnemer zal in verband met deze toename een depositie mitigerende maatregelen treffen. Deze maatregelen bestaan uit het salderen met ammoniakemissie van andere bedrijven, zodat per saldo geen toename van stikstofdepositie als gevolg van het project op het Blauwgrasland zal ontstaan. Eén van deze bedrijven is een vleeskuikenbedrijf, dat eveneens in eigendom en beheer is van Buijs Landbouw B.V. en op relatief korte afstand van het projectgebied is gelegen, op het perceel J. Buiskoolweg 13. In de huidige vergunde en feitelijke situatie worden 35.000 vleeskuikens gehouden met toepassing van een traditioneel stalsysteem. De bedrijfsvoering van dit agrarisch bedrijf zal worden beëindigd nadat het nieuw te vestigen melkveebedrijf in werking zal worden gebracht. Vervolgens zal de bedrijfsbebouwing worden ontmanteld, in die zin dat de pluimveestallen zullen worden gesloopt. Daarnaast zal de agrarische bedrijfsbestemming van dit perceel worden gewijzigd in een woonbestemming. Hiermee wordt voorkomen dat het bedrijf opnieuw in werking zal worden gebracht.

In de huidige bedrijfsvoering heeft dit bedrijf een ammoniakemissie van 2.800 kg NH_3 /jaar. Uit berekeningen die met behulp van het rekenprogramma AAgro-stacks zijn uitgevoerd blijkt dat deze emissie leidt tot een stikstofdepositie op het Blauwgrasland binnen het gebied Lieftingsbroek van ten hoogste 0,54 mol/ha/jaar. Door het intern salderen met de ammoniakemissie van dit eigen bedrijf, ontstaat als gevolg van het project per saldo een toename aan stikstofdepositie van 2,17 mol/ha/jaar op de eerdergenoemde blauwgraslanden.

In de tweede plaats zal extern worden gesaldeerd met ammoniakemissie van een tweetal andere bedrijven die beiden een depositie van stikstof op het Blauwgrasland binnen Lieftingsbroek hebben. Eén van deze bedrijven betreft een vleesstierenhouderij aan de Weenderstraat 47 te Vlagtwedde. Van dit bedrijf is 250 kg NH_3 aangekocht, dat leidt tot een depositie van 1,38 mol/ha/jaar op het Blauwgrasland in Lieftingsbroek. De resterende ammoniakemissie zal worden gebruikt voor het voortzetten van de bedrijfsactiviteiten, met een verminderd aantal dieren. In verband met het overdragen van deze ammoniakrechten en de daar uit voortvloeiende afname van vleesstieren die binnen het bedrijf zullen worden gehouden, zal door het desbetreffende bedrijf een nieuwe melding op grond van het Activiteitenbesluit worden gedaan.

Een ander bedrijf waarmee zal worden gesaldeerd betreft een varkenshouderij aan de Wijnbossenweg 3 te Vlagtwedde. Van dit bedrijf is 235,5 kg NH₃ gekocht, hetgeen een depositie van stikstof genereert van 0,64 mol/ha/jaar. Dit bedrijf is voornemens zijn bedrijfsvoering te wijzigen waardoor een overschot aan ammoniak ontstaat. Deze rechten zijn bij overeenkomst overgedragen aan Buijs Landbouw B.V. Voor de gewijzigde bedrijfsvoering is door dit bedrijf een vergunning ex artikel 19d juncto 19kd van de Natuurbeschermingswet gevraagd. Daarnaast zal door het bedrijf een melding voor de gewijzigde situatie worden gedaan.

Nu de nieuwvestiging van het melkveebedrijf na het treffen van mitigerende maatregelen in de vorm van intern en extern salderen met ammoniak per saldo geen toename van stikstof op de Blauwgraslanden in Lieftingsbroek genereert, zal naar verwachting door GS van Groningen een verklaring van geen bedenkingen voor het onderhavige project kunnen worden gegeven op grond van het bepaalde in de Natuurbeschermingswet.

Duitse Natura 2000-gebieden

Bij de toetsing van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden wijkt het toetsingskader af van het Nederlandse toetsingskader. In verband met het onderhavige project is met name van belang dat in Duitsland enkel gebieden worden onderzocht waar de depositie meer dan 100 gram (7,14 mol/ha/jaar) bedraagt. Men gaat er van uit dat beneden deze waarde de berekeningen van de depositie niet meer (betrouwbaar) uit te voeren zijn en effecten daarom niet kunnen worden bepaald. Hoewel er ook andere verschillen in toetsingswijze tussen beide landen bestaan, wordt hier niet nader op ingegaan, omdat deze niet relevant zijn voor het onderhavige project. In de onderzoeksrapportage zijn deze verschillen wel genoemd.

Ems

Ook voor dit gebied is op basis van het geplande stalsysteem met behulp van AAgrostacks-berekeningen de depositie van stikstof vanwege de voorgenomen melkveehouderij op Ems berekend. Hieruit volgt dat deze depositie maximaal 4,47 mol/ha/jaar bedraagt. Gelijktijdig vindt een afname plaats van stikstofdepositie als gevolg van de omstandigheid dat het vleeskuikenbedrijf op J. Buiskoolweg nr. 13 vanwege de aankoop door de initiatiefnemer zal worden beëindigd wanneer de nieuwe melkveehouderij mag worden gevestigd. Deze afname bedraagt 0,92 mol/ha/jaar. De netto depositie van stikstof als gevolg van de voorgenomen activiteit bedraagt daardoor 3,55 mol/ha/jaar.

Deze depositie ligt ruimschoots onder de 7,14 mol/ha/jaar die door het Duits bevoegd gezag als ondergrens wordt gehanteerd met betrekking tot de meetbaarheid van effecten. Hierdoor zijn significante effecten op de habitattypen en soorten van Ems op voorhand uit te sluiten.



Figuur 16: Natura 2000-gebieden Emst en Emstal von Lathen bis Papenburg

Emstal von Lathen bis Papenburg

Dit gebied (weergegeven in figuur 9) betreft een Vogelrichtlijngebied, dat is gelegen tussen het projectgebied en het natuurgebied Ems. Hoewel voor dit gebied geen stikstofdepositieberekeningen zijn gemaakt, kan op basis van de ligging van het Vogelrichtlijngebied in samenhang met de AAgro-Stacksberekeningen die voor het gebied Ems zijn gemaakt, de stikstofdepositie op het gebied Emstal von Lathen bis Papenburg worden afgeleid. Deze bedraagt aan de westrand van het gebied (het deel van het gebied dat ten westen van de rivier de Ems ligt en ten zuiden van Rhede en niet overlapt met het gebied Ems) maximaal 15 mol/ha/jaar (worst case-scenario).

Dit deel van het gebied bestaat hoofdzakelijk uit landbouwgrond, dat deels omgeven is door water. Binnen dit gebied broeden en foerageren soorten vogels die aangepast zullen zijn aan een voedselrijk milieu en niet afhankelijk zijn van schrale en/of stikstofgevoelige milieus. Het is daarom onwaarschijnlijk dat de extra stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen activiteit een dussdanige verandering in het milieu zal brengen dat het minder geschikt wordt voor de hier broedende en foeragerende soorten.

Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat als gevolg van het onderhavige project geen significante effecten zullen optreden die de instandhoudingsdoelen van de beoordeelde Natura 2000-gebieden in gevaar zullen brengen.

4.8 Archeologie

Het verdrag van Malta beoogt het cultureel erfgoed in de bodem te beschermen. Eén van de doelstellingen van het Verdrag van Malta is de afstemming van het archeologisch belang met de ruimtelijke ordening. Daarom heeft de wetgever ervoor gekozen om de bescherming van het archeologisch erfgoed in te bedden in de ruimtelijke ordening. Op grond van de Monumentenwet 1988 moeten gemeenten bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening houden met archeologische waarden en verwachtingen (art. 38a). In verband hiermee is een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het plangebied is door middel van bureau- en veldonderzoek¹³ onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden die door de voorgenomen bodemingrepen mogelijk worden bedreigd. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysische geografie, archeologie en historische geografie. Tijdens het veldonderzoek zijn 67 boringen geplaatst om archeologische indicatoren op te sporen, zoals aardewerk, metalen voorwerpen, bouw materiaal, bewerkt en verbrand bot en houtskool om de gaafheid van de bodem te bepalen.

Aan de hand van bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Het plangebied ligt in het Oude Rhederveld, een uitloper van het Rheder Moor. De bodem bestaat grotendeels uit veldpodzolgrond. Alleen aan de noordelijke rand van het plangebied komt volgens de Bodemkaart van Nederland een smalle strook moerige podzolgrond voor.

Het terrein ligt in een veenontginningsgebied uit de jaren 1920. Dit gebied is in het laat neolithicum door veen afgedekt. Vanaf dat moment was in het veengebied geen permanente bewoning mogelijk. Er is in het verleden op een afstand van ongeveer 2 kilometer van het plangebied een steenbijl in het veen gevonden die stamt uit de tijd van de Trechterbekercultuur (3500-2800 v.C.). Andere archeologische sporen of vondsten uit het plangebied of de directe omgeving daarvan zijn volgens ARCHIS niet bekend.

Tijdens het veldonderzoek is gebleken dat de bodem vrijwel niet meer in tact is. De bovenste lagen van het podzolprofiel blijken vrijwel niet meer aanwezig te zijn. In slechts 15 van de 67 boringen is een restant van een podzolbodem waargenomen, waarvan de top meestal bleek te zijn verstoord. In geen van de boringen zijn archeologische indicatoren gevonden. Omdat ook de bodemopbouw niet meer in tact is, wordt in de onderzoeksrapportage geadviseerd het gehele plangebied vrij te stellen van nader archeologisch onderzoek.

Voor de volledige onderzoeksresultaten wordt verwezen naar het onderzoeksrapport dat is opgenomen in bijlage 5.

4.9 (Externe) veiligheid

4.9.1 Algemeen

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of

¹³ Inventariserend archeologisch veldonderzoek, archeologisch adviesbureau De Steekproef Zuidhorn, 2012-04/07Z

transportroutes voor gevaarlijke stoffen. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing.

4.9.2 Externe veiligheid inrichtingen

Op grond van het Besluit Externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) moet afstand worden aangehouden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Risicovolle functies betreffen hoofdzakelijk bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, welke veiligheidsrisico's opleveren voor hun directe omgeving. Het agrarisch bedrijf vormt geen inrichting die onder de werkingssfeer van het Bevi valt.

4.9.3 Weg- en railtransport gevaarlijke stoffen

De huidige regelgeving voor transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water staat beschreven in de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (Crvgs, ook wel circulaire genoemd), die naar verwachting in 2012 zal worden vervangen door het 'Besluit transportroutes externe veiligheid' (Btev)).

Het plangebied is gelegen aan de J. Buiskoolweg/Bourtangerweg. Over deze wegen vindt nauwelijks vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. De dichtstbijzijnde weg van betekenis is de N365, maar deze ligt op een afstand van ca. 3 kilometer van het plangebied. Buiten het plangebied komen geen andere wegen of spoorlijnen voor die in dit opzicht veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Bovendien behelst de aanvraag, waarop de onderhavige ruimtelijke onderbouwing ziet, de nieuwvestiging van een melkveehouderij en de daarbij behorende agrarische bedrijfsgebouwen. In de toekomst zal tevens een nieuwe agrarische bedrijfswoning worden opgericht. Deze woning is echter niet in deze aanvraag begrepen; daarvoor zal te zijner tijd een afzonderlijke aanvraag worden ingediend. Om die reden behoeft in deze ruimtelijke onderbouwing met deze woning geen rekening te worden gehouden. In die zin is er dan ook geen sprake van het oprichten van een nieuw (beperkt) kwetsbaar object.

4.9.4 Transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Voor transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen geldt per 1 januari 2011 het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In de nabijheid van het plangebied komen geen buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen als bedoeld in voornoemd besluit.

4.10 Water

Vanwege het belang van het water in de ruimtelijke ordening, moet bij nieuwe ruimtelijke projecten worden aangegeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De verplichting hiertoe vloeit voort uit het bepaalde hieromtrent in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Waterschappen moeten daarom in een vroeg stadium betrokken worden bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Het waterschap Hunze en Aa is inmiddels op de hoogte gesteld van de ontwikkeling via de digitale watertoets. Vanwege de relatief forse toename van het verhard oppervlak, wordt de normale procedure voor de watertoets doorlopen. Hiervoor zal door het waterschap een wateradvies worden opgesteld. Dit advies zal worden verwerkt in de plannen van de initiatiefnemer. Op voorhand kan echter al het volgende worden aangegeven.

Compensatie verharding

De verharding op het terrein neemt met circa 5,2 hectare toe. Hierdoor wordt water versneld afgevoerd. Het hemelwater zal deels worden afgevoerd door middel van infiltratie. Het overige hemelwater wordt geloosd op open water. Daarvoor is in het ontwikkelingsplan een waterbassin voor regenwater opgenomen. Daarnaast zullen zowel aan de noord- als

aan de zuidzijde van het bouwperceel over de gehele lengte van het bouwperceel nieuwe sloten worden gegraven. De totale oppervlakte van het waterbassin en deze sloten bedraagt ca. 5.425 m² en heeft een diepte van ca. 634 mm. Naar verwachting kan de toename aan verharding hiermee voldoende worden gecompenseerd.

Schouwwatergang

De sloot rondom het terrein is een schouwwatergang. Deze moeten en zullen voor het waterschap bereikbaar blijven voor onderhoud.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Schoon regenwater kan binnen het projectgebied deels in de bodem infiltreren en daarnaast op het oppervlaktewater worden geloosd. Afvalwater in de vorm van spoelwater wordt afgevoerd naar de mestkelders.

Waterkwaliteit

De bouwwijze en onderhoudstechniek zullen emissievrij zijn om verontreiniging van het water te voorkomen.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden gedaan in het kader van de Waterwet. In verband met het graven van het eerdergenoemde waterbassin en de twee nieuwe sloten zal hiervoor op grond van deze wet een vergunning worden aangevraagd.

4.11 Bodem

Om verontreiniging van de bodem als gevolg van bepaalde ontwikkelingen en/of activiteiten te voorkomen is een nationale beleidslijn, de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB) vastgesteld. Op grond van de NRB dient er, ingeval bodembedreigende activiteiten en activiteiten met bodembelastende stoffen plaatsvinden, een dusdanig niveau aan bodembeschermende voorzieningen en maatregelen te worden getroffen dat sprake is van een 'verwaarloosbaar bodemrisico'. Dit kan op verschillende manieren worden bereikt. Om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen, geeft de NRB een aantal mogelijkheden. Eén van deze mogelijkheden is dat ruimten waar bodembedreigende activiteiten plaatsvinden voorzien worden van een vloeistofdichte vloer, waarbij een Verklaring Vloeistofdichte Voorziening is afgegeven, de zogenaamde PBV-verklaring.

De NRB geeft de mogelijkheid om ook nog op andere manieren te komen tot een verwaarloosbaar risico (bodemrisico categorie A). Eén van deze methoden is het opstellen van een incidentenmanagementplan. Dit incidentenmanagementplan heeft een functie voor situaties waarin ondanks het treffen van voorzieningen en maatregelen, door falen van procesapparatuur en/of onjuist menselijk handelen, stoffen vrij komen die de bodem kunnen belasten.

Incidentenmanagement is er op gericht:

- mogelijke incidenten te onderkennen;
- voorzieningen en procedures zo in te richten dat het optreden van onderkende incidenten zo veel mogelijk wordt voorkomen;
- faciliteiten in te richten om bij incidenten
 - het vrijkomen van stoffen te stoppen,
 - vrijgekomen stoffen op te ruimen,

- verdere verspreiding c.q. indringing in de bodem van stoffen tegen te gaan,
- ingeval bodembelasting is opgetreden, de bodem (te laten) herstellen,
- na opgetreden incidenten de oorzaak daarvan te achterhalen en zo mogelijk de voorzieningen en maatregelen zo aan te passen dat de kans op herhaling van het incident wordt geminimaliseerd.

In verband met de vestiging van de melkveehouderij zijn de potentieel bodembedreigende activiteiten die binnen de inrichting worden uitgeoefend geïnventariseerd en beschreven in een bodemrisicodocument. Per activiteit wordt aangegeven hoe de toetsing heeft plaatsgevonden en welke maatregelen/voorzieningen zijn getroffen om te komen tot een verwaarloosbaar bodemrisico. Daarnaast is beschreven welke handelingen en/of activiteiten worden verricht in geval van onvoorziene incidenten. Voor de inhoud van het bodemrisicodocument wordt verwezen naar bijlage 8 bij deze notitie.

De grond die vrij zal komen bij het bouwrijp maken van de gronden zal voor ongeveer de helft worden gebruikt voor het bouwrijp en berijdbaar maken van de tussenliggende ruimten. Het resterende deel zal bij aanvang achter de te realiseren gebouwen in depot worden gezet en gedurende de bouw gebruikt worden om een aarden wal aan te leggen in verband met de voer- en stro-opslag.

4.12 Woon- en leefklimaat

De vestiging van het onderhavige bedrijf kan van invloed zijn op het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van de projectlocatie. De factoren die van invloed kunnen zijn op het woon- en leefklimaat zijn, zijn in de voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk aan de orde gekomen. Hieronder zal worden beschreven welke invloed deze factoren op het woon- en leefklimaat ter plaatse zullen hebben. Daarbij zal ook de beëindiging van de twee bestaande agrarische bedrijven aan de J. Buiskoolweg van de initiatiefnemer worden betrokken. De beëindiging van deze twee bedrijven hangt immers direct samen met de vestiging van het nieuwe melkveebedrijf.

De omgeving van de projectlocatie kan worden getypeerd als een dunbevolkt gebied. De dichtstbijzijnde kern is Bourtange, die op een afstand van ca. 3,5 km van het projectgebied ligt. In een straal van ca. 1 kilometer bevinden zich 10 woningen, voor het merendeel zijn dit agrarische bedrijfswoningen. Tot deze 10 woningen behoren de (bedrijfs)woningen J. Buiskoolweg nrs. 13, 17 en 19, die allen in eigendom zijn van de initiatiefnemer. De dichtstbijzijnde woning van derden, Bourtangerweg 1, ligt op ongeveer 250 meter van de projectlocatie.

Voor het woon- en leefklimaat zijn met name de factoren, geur, geluid, fijn stof en licht relevant. Het aspect gezondheid zal hier niet verder worden besproken. In de eerste plaats omdat uit een advies van de Gezondheidsraad¹⁴ d.d. 30 november 2012, is gebleken dat er onvoldoende wetenschappelijke kennis bestaat om te kunnen bepalen welke afstand moet worden aangehouden ten opzichte van veehouderijen in verband met verhoogde gezondheidsrisico's. Anderzijds, omdat de GGD Nederland mede naar aanleiding van dit advies uit voorzorg een afstandsadvies van 250 meter tot gevoelige bestemmingen hanteert en in de onderhavige situatie de dichtstbijzijnde woning van derden op een dergelijke afstand van de projectlocatie ligt.

Geur

De belangrijkste bronnen voor geur binnen de melkveehouderij bestaan uit het houden van vee in de stallen, de opslag in sleufsilos en de opslag van vaste mest. In verband met

¹⁴ "Gezondheidsrisico's rondom veehouderijen", Gezondheidsraad, Den Haag, 30.11.12, nr. 2012/27

potentiële geurhinder door melkveehouderijen moet een wettelijke afstand van 50 meter (buiten de bebouwde kom) ten opzichte van woningen en andere gevoelige bestemmingen worden aangehouden. Voor melkvee wordt, in tegenstelling tot andere diercategorieën geen geuremissiefactor per dier gehanteerd, maar een vaste afstand, ongeacht het aantal dieren dat wordt gehouden. Zoals gezegd, ligt de dichtstbijzijnde woning van derden op een afstand van ca. 250 meter van het toekomstige bedrijf. Dat is vijf maal de voorgeschreven wettelijke afstand.

Verder is uit verrichte geurberekeningen (bron: gemeente Vlagtwedde) gebleken dat er geen cumulatieve effecten zijn vanwege andere in de omgeving aanwezige intensieve veehouderijen. Ook de afstanden van andere melkveehouderijen in de omgeving ten opzicht van geurgevoelige objecten in de omgeving van het projectgebied, zijn aanzienlijk groter dan vereist. Het woon- en leefklimaat in de directe omgeving, voor zover dit wordt bepaald door geur, is mede door buitenwerkingstelling van het vleeskuikenbedrijf op nr. 13 als zeer goed te kwalificeren.

De afstand van het op te richten melkrundveebedrijf tot geurgevoelige objecten in Duitsland bedraagt ca. 1.500 meter. Bij deze afstand kan, mede gezien de vereiste afstand van 50 meter, geen sprake zijn van een relevante geurbelasting op deze geurgevoelige objecten.

Geur wordt grotendeels veroorzaakt door mest en de opslag van kuilvoer. De mest wordt opgevangen in een kleder onder de ligboxen- en jongveestallen. De mest wordt uitgereden over de eigen gronden, die achter de percelen J. Buiskoolweg nrs. 13,15,17 zijn gelegen. De kuilvoeropslag bevindt zich ten noorden van de stallen, terwijl de woning Bourtangeweg 1 ten zuiden van de stallen is gelegen. De overige woningen van derden, de woningen aan de H. Prinsenvweg en de J. Buiskoolweg nr. 15 liggen op een afstand variërend van ca. 325 tot 1.000 meter.

Anderzijds is er tegelijkertijd sprake van een afname van geur doordat het vleeskuikenbedrijf aan de J. Buiskoolweg nr. 13 zal worden beëindigd na het in bedrijf nemen van het nieuwe melkveebedrijf. Voor vleeskuikens geldt een wettelijke geuremissiefactor per dier. In het bedrijf worden 35.000 vleeskuikens gehouden. Na beëindiging van dit bedrijf neemt de geurbelasting voor de dichtstbijzijnde woning nr. 15 aanzienlijk af van 6,7 naar 1,0 OuE/m³.

De effecten van het initiatief en de daarmee samenhangende beëindiging van het vleeskuikenbedrijf laten zich moeilijk vergelijken. Samengevat ontstaat er door de vestiging van het melkveebedrijf een toename aan geur in de directe omgeving, terwijl rondom J. Buiskoolweg 13 juist sprake is van een afname van geur. Geconcludeerd kan worden dat de relevante woningen van derden op een afstand van het melkveehouderijbedrijf liggen die vele malen groter is dan de wettelijk voorgeschreven (vaste) afstand van 50 meter. In het geval rondom deze woningen geur vanwege de melkveehouderij zal worden waargenomen, is het onwaarschijnlijk dat deze geur dermate hinderlijk zal zijn dat het woon- en leefklimaat daardoor (onaanvaardbaar) wordt beïnvloed.

Geluid

Het nieuwe bedrijf zal een bepaalde geluiduitstraling naar de omgeving hebben, zoals in paragraaf 4.3 is beschreven. Uit het onderzoek naar de geluiduitstraling van het bedrijf is naar voren gekomen dat de belangrijkste geluidbronnen van het bedrijf bestaan uit transporten en laad- en losactiviteiten. In het rapport is uitgegaan van de Representatieve Bedrijfssituatie (RBS), maar is tevens rekening gehouden met incidentele activiteiten, in de vorm van het inkuilen van kuilvoer. Deze activiteit vindt 10 dagen per jaar plaats. In de RBS kan in de dag-, avond- en nachtperiode aan de richtwaarden voor het langtijdgemiddelde

geluidniveau. Bij het inkuilen worden deze richtwaarden in de avond- en nachtperiode overschreden.

Voor wat betreft de maximale geluidsniveaus, de zogenaamde piekgeluiden, van zowel de RBS als de incidentele activiteiten vindt weliswaar een overschrijding van de wettelijke streefwaarden plaats. Dit wordt veroorzaakt door de transportbewegingen van de tractoren over het terrein van het bedrijf. Anderzijds wordt ruimschoots aan de wettelijke grenswaarden voldaan, zodat een aanvaardbare situatie zal ontstaan.

Geluid vanwege het nieuwe bedrijf bestaat deels uit directe en indirecte bronnen. Het wegverkeer van en naar het bedrijf vormt een indirecte geluidsbron. Bij deze bewegingen wordt voldaan aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde.

Ook voor de geluidfactor geldt dat behalve een toename van geluid er tegelijkertijd een afname van geluid voor de directe omgeving zal ontstaan, nadat het vleeskuikenbedrijf van nr. 13 en het akkerbouwbedrijf van nr. 17 zijn beëindigd. De toename van de verkeersbewegingen en de daarmee samenhangende geluiduitstraling van de melkveehouderij, zal worden gecompenseerd door een afname van verkeer en geluid als gevolg van de beëindiging van de twee bestaande agrarische bedrijven. Er zal mogelijk per saldo zelfs sprake van een afname van bewegingen kunnen ontstaan, zodat in dit opzicht dan ook geen onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat zal optreden.

Fijn stof

In verband met de effecten die het melkveehouderijbedrijf kan hebben op de luchtkwaliteit ter plaatse, zijn deze nader onderzocht¹⁵. In dit onderzoek is onder meer de bijdrage aan fijn stof in de lucht onderzocht. Fijn stof komt vrij bij de huisvesting van melkvee in de stallen, transportbewegingen van landbouwmaterieel, personenauto's en vrachtverkeer en inzet van verbrandingsmotoren bij mestmixen en laad- en losactiviteiten. De resultaten van dit onderzoek hebben uitgeezen dat de nieuwe melkveehouderij niet in betekende mate bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. De toename van fijn stof (maar ook van NO₂) blijven ruimschoots onder de wettelijke grenswaarden die hiervoor in de Wet luchtkwaliteit zijn gesteld.

In het luchtkwaliteitsonderzoek is geen rekening gehouden met de beëindiging van het vleeskuikenbedrijf. Beëindiging van deze activiteiten betekent een afname van 748.000 gram fijn stof per jaar (bron: gemeente Vlagtwedde¹⁶). Het melkveebedrijf leidt tot een toename van fijnstof van 202.120 gram per jaar. Per saldo is er dus sprake van een verbetering van de hoeveelheid fijnstof in de lucht en daarmee van het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Licht

De provincie Groningen heeft in haar omgevingsverordening regels opgenomen in verband met het voorkomen van lichthinder. Ingeval melkveestallen verlicht worden met een sterkte van meer dan 150 lux, moet op grond van de verordening de lichtuitstraling vanuit die stallen tussen 20.00 uur en 06.00 uur met ten minste 90% worden gereduceerd. Daarnaast is door de Natuur- en milieufederatie Groningen en LTO Noord een onderzoek uitgevoerd naar de beleving van lichthinder, veroorzaakt door melkrundveestallen. Dat onderzoek heeft geleid tot het adviesdocument "Adviesdocument naar aanleiding van het belevingsonderzoek lichtemissie melkveestallen Groningen". In het adviesdocument

¹⁵ Melkrundveehouderij Buijs te Vlagtwedde, Onderzoek luchtkwaliteit, Cauberg-Huygen Raadgevend Ingenieurs B.V., 02.08.13

¹⁶ Brief van B&W van Vlagtwedde d.d. 30.06.14 inzake m.e.r.-beoordeling melkveehouderij J. Buiskoolweg te Vlagtwedde.

worden aanbevelingen gedaan c.q. maatregelen voorgesteld waarmee lichthinder zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

In het onderhavige project zullen om die reden diverse maatregelen worden getroffen. Zo zullen de lampen binnen de bedrijfsruimten worden voorzien van reflectoren, waardoor de lichtbundel naar beneden is gericht en niet indirect uitstraalt. Er zal gebruik worden gemaakt van donkere ventilatieschermen, waardoor het merendeel van het licht in de stallen afgeschermd zal worden. In de stallen zal grotendeels onder de nok een plafond onder de luchtuitlaatopening worden aangebracht, hetgeen rechtstreekse uitstraling via de nok kan voorkomen. De lichtstraten zullen worden voorzien van opaal witte Polycarbonaat-lichtplaten, waardoor het licht gedeeltelijk teruggekaatst wordt naar binnen. Het licht dat nog wel uitstraalt zal defuus van aard zijn en om die reden als minder hinderlijk worden ervaren. De verlichting in de melkstal heeft weliswaar een lichtdoorlatende nok, maar in deze stal zal de verlichting rond 21.00 uur (na het melken) uitgaan. · In de periode tussen 22.00 uur en 06.00 uur zal in de bedrijfsruimten geen verlichting worden gevoerd met uitzondering van de nachtverlichting. · De nachtverlichting zal worden beperkt tot een maximaal verlichtingsniveau van 10 lux.

Behalve deze maatregelen zullen ook de positionering van de gebouwen en sleuvsilo's als ook de in verband met de landschappelijke inpassing vereiste aan te planten erfbeplanting, bijdragen aan het voorkomen van lichthinder en verstoring van de duisternis.

Tenslotte is een lichtplan opgesteld waarin rekening is gehouden met het voornoemde adviesdocument.

Al deze maatregelen zullen er toe leiden dat er geen sprake zal zijn van hinderlijke lichtuitstraling door het nieuwe bedrijf.

Conclusie

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van het toekomstige melkveehouderijbedrijf naar verwachting niet wezenlijk (negatief) zal worden beïnvloed.

4.13 Kabels en leidingen

In het projectgebied en de directe omgeving daarvan komen geen kabels en/of leidingen voor die in planologisch opzicht relevant zijn voor het projectgebied.

HOOFDSTUK 5. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een omgevingsvergunning waarbij van het vigerende bestemmingsplan wordt afgeweken. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerp van de omgevingsvergunning zal overeenkomstig de openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage worden gelegd. Tijdens deze termijn kunnen door derden zienswijzen worden ingediend. Hier uit zal blijken of in maatschappelijk draagvlak voor het initiatief bestaat.

De initiatiefnemer heeft inmiddels de bewoners en/of agrarische bedrijven die in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig zijn geïnformeerd. Uit deze bijeenkomst is niet gebleken dat er onoverkomelijke bezwaren tegen het voornemen bestaan bij omwonenden.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Het project betreft een particulier initiatief, waarmee de gemeente geen financiële bemoeienis heeft. De aanvrager draagt de kosten voor de procedure en de uitvoering van het project. Hiervoor zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar zijn. Het project wordt economisch uitvoerbaar geacht.